

KATHOLIKUS NÉPLAP.

50. szám.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizetheti rá Pesten, a jó és olcsó könyvkiadó-társulat ügynökénél: czukor-utca 6. szám, földszint a szerkesztőségnél. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál.

Pest, december 14. 1853.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félévre 1 ft. pp. vidékre postán. borítékban félévre 1 ft. 20 kr. pp. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” czimezendők. (Pesten a központi papmívelésben.)

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön békeség a jó akaratu embereknek. Luk. 2, 14.

ELŐFIZETÉSI HIRDETÉS.

A „Katholikus Néplap” jövő 1854-ik évben is a szokott előfizetési feltételek mellett fog megjelenni. Valamint szerkesztése körül, ugy eddigi tartalma- s alakjában sem fog változás történni. Megjelenik tehát ezentúl is minden héten egyszer, szerdán. Az előfizetési díj Budapesten hazhoz hordással félévre: 1 fr. pp; vidékre, postán, boríték alatt: 1 frt. 20 kr. pp. Egész évre 2 frt. 40 kr. pp. Évnegyedre előfizetések el nem fogadtatnak. A hely s az utolsó posta világos kitétele kéretik. Az előfizetési díjak a jó olcsó könyvkiadó-társulat ügynöki hivatalába (Pesten, czukor-utca, 6. sz.) bérmentes levelekben utasítandók. Ajánljuk ez újságlapot a t. közönség eddigi nagybecsü pártolasába.

Az ifjak és szüzek egyleteinek czélja és hasznai.

Az ifjak és szüzek ezen erény-egyleteinek czélja: mindazon jóérlmü mindkét nembeli fiatalokat, kik legalabb a világ előtt még szüzi hirben állnak, egyesíteni, hogy így egy részről a csabtól, tévelytől annal könnyebben megőriztesenek, más részről az erényben és keresztény életben jobban megerősitessenek, tökélyesitessenek. Nem tudjuk-e, a csáb milly sok alaku veszélyei környezik a fiatal embert, főkép és különösen a fiatal leányt? Ki nem ismeri a cselt, a tört, mellyet az ördög, világ és test vetnek nekik? Ki nem ismeri ama veszélyes alkalmakat, minők a táncz helyek, ismeretségek, titkos mulatók kertek, mellyekben olly sokan lelik ártat-

lanságuk sirját? Egy haldokló leány nagy fájdalommal vallá egyszer: Oh bár soha se mentem volna tánczra, még most is ártatlan volnék! S e leány sorsára ezeren meg ezeren jutnak. Igen, táncz helyeken, ismeretségeknél van az ördögnek legdusabb aratása, e két főeszközzel dönt legtöbb lelket örök kárhozatba. Ezen veszélyes alkalmakat tehát elhárítani a fiataloktól, ezen egyleteknek első czélja. Az egylet szabályai világosan rendelik, hogy a tagtársaknak a táncz helyek-, ismeretségek-, valamint általán minden szükségtelen vagy bizalmas érintkezéstől más nembeliekkel tartózkodniok kell. A ki tehát az egyletbe akar lépni, ezt előlegesen meg kell ígérnie. Mialta a csábításnak már két főforrása dugul be, s már ennek is kimondhatlan haszna van. Egyesek ugyan eltévedhetnek; de a nagy többség a szabályokhoz tartja magát s megőrzi erkölcsi életét. És így az egyleti szabályok üdvözö korlátokul szolgálnak, mellyek a tagtársakat féken tartják. A mi pedig ezt könnyűvé teszi a tagtársaknak, az a jó példa ereje, s az üdvös félelem, mellyet egymás irányában éreznek. Ez oda is elhat, hova talán az első el nem ért. Azon meggyőződés, hogy vétségök a többi egylettag megvetését, ferdését, vagy épen az egyletből kizáratásukat következményezné, minden egylettagot visszatart az egyleti határozatoknak az említett esetekbeni áthágásától. És valóban ritkák is az illy áthágások, s bizonyosan annal ritkábbak lesznek, mennél szigorúbban dorgáltatnak az előforduló esetekben. És így midőn ezen egyletek az alkalmak eltávolításával a bűnnek elejét veszik, a tagtársakat is fölemelik, erkölösebbekké teszik. Az egyik tagtárs jó példája jöltevéleg hat a többire. Azonfölül az egyik tagtárs egyszersmind őrangyala is a másíknak. Az erő-

sebbek iparkodnak a gyöngébbeket lelkesíteni, a tévovazókat erősíteni, a hibásokat szeretet- és kímélettel jobb utra téríteni. Ez ügygyel leginkább az egyletek elnökei s elnöknői foglalkoznak. Emelőleg hatnak szinte s a jóban erősítik a tag-társakat a havi egylet-gyülekezetek s az évi egyletünnepe. Kivált ez utóbbi ünnepélyesége minden tagtársat szent örömmel tölt el. Győzelmi ünnepe ez az ifjuságnak, s kárpótlásul szolgál a tagtársaknak ama sok gunyért, mellyeket az egylet miatt kell szenvedniök, s azon élvezetek- és multságokért, mellyeket meg kell maguktól tagadniök. A havi gyülekezetek alkalmával nem csak kötelmeik ismételtetnek, s kötetnek szívökre épületes és tanulságos értekezésekben, hanem egyrészt az erény szépsége s jutalma, más részről a bűn undoksága s büntetése itt ott élénken szemök elé állítatik, hogy ezt megutalják, amaz iránt szeretetre gyuladjanak; továbbá gyakrabban szentek példái állítanak lelkeik elé sat. Ezen oktatások nem maradhatnak következmény nélkül. A vallásos dalok éneklése szinte vidámitó, épületes. A mi által a rossz enekék is elnyomatnak, s már e végett is megérdemlik az egyletek, hogy mindenhol létesítsenek. Rá fogják itt a tagtársakat a lehető takarékosagra is, a mennyiben az egylet szabályai legszorosb kötelmökké teszik, hogy illőn ugyan, tisztességesen és csinosan, hanem egyszersmind lehető legegyszerűbben ruházkodjanak. Legtöbb áldással jár az egylettagok erkölcsössége s lelki tökélyesbulésének emelésére a gyakrabban járulás az Oltári szentséghez, minthogy az egylet szabályai kötelezik a tagtársakat minden, vagy bizonynyal minden második hónapban az Oltári szentséghez járulni. A mi a lelkészek- és egyletfőnököknek legjobb eszközül szolgál, a fiatalokat az erényben megerősíteni s emelni. Nem kevésbé épületes s nagy befolyásu az erkölcsiség előmozdítására a tagtársak lelki atyafisága, különbség nélkül gazdag és szegény között. E lelki atyafiság közös minden tagtárssal, akárhol kebelezvék is be valamely egyletbe. Szívemelő, az illy egyletünnepeken különféle egyletek tagtársait, kik egymást soha sem látták, békében, szeretetben egyesülni látni. Bizonynyal kimondhatatlan haszon háromlik illykor a tagtársakra viszonos imáikból. Minthogy majdnem minden tagtárs a Jézus és Mária szent szívéről nevezett testvérületeknek is kebelezettje, egyszersmind nagy imaközösségben is allnak egymással. Milly kimondhatatlan lelki haszonnal jár ez? A külön egyletek tagtársai gyakran leveleznek is egymással, a mi által egymást viszonosan serkentetik. Illy-

képen az egyletek haszna kézzelfoghatóvá lesz, s a ki csak szantszándékkal el nem telt irányukban előítéletekkel, ezt el kell ismernie. — Minél fogva a mostani passau püspök behozatalukat minden papjának megparancsolá s Bajorországban valóban mindig jobban és jobban szaporodnak ezen egyletek. Bajorországban jelenleg 20000 szüz és 14000 ifju tagja ezen egyleteknek. Azonban akkor hajtanának csak igazán sok hasznót, ha minden plebániában létesítenének. A lelkészek mindenesetre a tartandó beszédek, a sűrűbb gyóntatások némi munkába kerülének, de e munkáját gazdagon jutalmazandja a hozott gyümölcs s az egylettagok szeretete és ragaszkodása. A mi által egyszersmind olly sereget gyűjt maga köré, mellyet majd az aldozatra is készen talál, ha Isten dicsőségére, vagy felebarátunk üdvösségére tenni kell valamit, mert az egylettagok tettben is tudják gyakorolni a felebarátiszeretetet. Ime erre egy példa. Bajorország bizonyos plebániájában megbetegült egy szegény egyleti leány, a ki más plebániából való volt. A községi előjáróság mar azon gondolkodott, hogy a beteget saját községébe vitesse. — Alig értesülének erről az egyleti szüzek, azonnal nemeslelküleg elhatároznak, hogy a beteget partul fogják s betegsége alatt ápolják és gondját viselik. Küldött-ség járult tustént a községi előjárósághoz azon kérelemmel, hogy a beteg a helységben maradhasson, miután apolását az egylet magára akarja vállalni. A kérelem teljesített. Mire a beteg olly szeretettel ápolatott társnőitől, hogy az sokszor könyezett. Nehány hét mulva meghalt a beteg leány, s társnői olly ünnepélylyel temették el szegény testvéröket, minő sok ur temetésén sincs. 600 közlől távolról érkezett és fehérbe öltözött szüz kíséré a szinte szüzekből vitt halottat.

Az egyletek gyakorlati hasznát az ifjakra nézve lehetetlen tagadnunk, ha meggondoljuk, miszerint azok egyenesen ama vétségeket akadályozzák meg, mellyek valamint városban, ugy falun is legtöbbször rontják az ifjuságot, s mellyeket sz. János testiség- és lelki gögnek nevez. Ezenfölül ez egyletek az erénynek valódi terménykertjei. Először is a szüzesség liliuma virágzik föl gyönyörű kertjeikben. Igen, az egyletek mindenelőtt ezen erényt ápolják, segítik elő s teszik tekintélyessé. Mindenelőtt szüz nemzedéket akarnak az egyletek ismét előteremteni. Hogy ne csak a zárdafalak közt lakják a szüzesség, hanem kívülök is, és ne csak egyes ritka példányai legyenek, hanem mindig nagyobb és nagyobb tömeget foglaljon el. Az ifju és szüz azon meggyőződésre jöjenek, hogy számukra nincs szebb

dísz, nincs dicsőbb ék a szüzességnek és tisztaságnak szeretett és Isten előtt különösen kedves erényénél. Ebredjenek azon öntudatra, hogy az erény legnagyobb kincsök, legnagyobb becsületek. Erre törekednek az egyletek, ezért öltözködnek az egyleti szüzek ünnepélyek alkalmakor fehérbe, mely általán az erkölestisztaságnak, általán a szüzességnek kiválólag olly szép jelképe, ezért díszileg fejökön a szüziség menyasszonykózzorúja szüzességök megőrzésének mindenkori intőjeléül.

Mi is szükségesebb, mint hogy az erény újra tiszteltessék, mi szükségesebb, mint hogy az ifjuságnal ismét azon meggyőződés kapjon erőre, miszerint legszentebb kötelmeül tartsa a szüzi tiszta életet; a mi a bölcsesség könyvében írva van (4. f. 1—2): „Oh melly szép a szüzesség a tiszta erkölesesél, mert halhatatlan annak emlékezete; mivel mind Istennél, mind embereknél ismeretes. A jelenlevőt követik, az eltávozót kívánják; ő pedig örökké diadalmaskodik, a szep-lötelen küzdök viadalát győzelmesen végezvén.“ E szózatnak az ifjuság testévé s vérévé kell mintegy válnia, minélőgva az harezoljon saját teste ellen, harezoljon az ördög és hozzátartozói ellen, álljon ellenállhatatosan minden kísértésnek. Ki ne szeretné meg tehát ezen egyleteket, mellyeknek olly nemes föladatuk van, nevezetesen szüz nemzedéket képezni. Nem halljuk-e minden lépten a keserü panaszt a törvénytelen gyermekek szaporodása, a mindkét nembeli ifjuság nyeresége és szilajsága fölött? Ha pedig e panaszok igazak, a mint senki nem tagadhatja, ki ne fogna aztán örömmel olly eszközhez, melly bár nem segít egészen a bajon, mégis kevesbiti azt. — Az egyletek kertjében támad másodszer az alázatosság kedves violája. Midőn az egyleti szabályok a ruházatbani egyszerűsége kötelezik a tagtársakat, külső alázatosságra szoktatják őket, kényszerítik őket lemondani a ruhapazarlásról, a mi olly gyümölesöző forrása a szegénységnek.

Vagy mi annak oka, hogy a szolgálók közül olly kevesen raknak félre történhető betegségek és öreg koruk napjaira? — mert többnyire minden béröket pazar viseletre fordítják, míg a szolgálók azt koresmában költik el. Azonban az egyletek nem elégesznek meg esupán külső alázatossággal, sokkal inkább szívökre kötik a tagtársaknak a belső alázatosságot, az alázatos érzelmeket, és kevés kivétellel, melly mindenhol van, elmondhatjuk, hogy a tagtársak ezen erényre is törekednek.

Az egyletek kertjében igen szépen virágzik harmadszor az Isten és felebarátunk

iránt égő szeretet. Ugyan hogy is ne lángolna föl a tagtársakban Isten és embertárs szeretete, midőn olly sokszor járulnak az Ur asztalához? E mennyei manna mindig jobban és jobban fölgyulasztja szívökben ezen szeretetet, azért olly áldozatkészek, ha Isten dicsősége, felebarátunk testi és lelki haszna igényeli. S miért mennek a tagtársak olly örömmel a halál elébe, miért olly béketűrök a szenvedésben? mert szívökben Isten szeretetének lángja ég.

Negyedszer a szerénység és áhítat gyöngéd rózsája. Csak tekintsük a tagtársak eselekedeteit és áhítatát az egyletbe léptök előtt és után, minden bizonyal fölöttö különbséget tapasztalunk, a mit szinte csak az egyletek eredményeznek. Menésök, egész maguktartása és különösen viseletök a szentegyházban sokkal szerényebb, ájtatosb lett. Mig előbb talán csak lanyhán és hanyagon végezék, vagy többször egészen el is mulaszták imáikat; mióta az egyletbe álltak, sokkal buzgóbban imádkoznak. Ha néhányat itt ott kiveszünk, soha sem mennek dologra valami jó szándék nélkül, és sohasem nyugosznak le lelkiismeretök megvizsgálása és bünök fölötti bánat nélkül, a mik olly fontos alkotó részei a reggeli és esti imáknak. S hogyan töltik el a vasár- és ünnepnapokat? Az Oltari szentséghez járulnak, a szent beszédeket szorgalmasan hallgatják, istenes könyveket olvasnak, ájtatos énekeket énekelnek, épületes dolgokról beszélgetnek, szóval olly multságokat élveznek, mellyek egyszersmind a szívet is képezik. Es mi eredményezé mindezt? az egyletek.

Ha meggondoljuk, miszerint sokra nézve éppen a vasár- és ünnepnapok válnak a bünök és vétségek valóságos napjaiva, ugyannyira, hogy egész héten sem vétkeznek annyit, mint vasárnap, ne érdemesítsük-e az egyleteket minden tiszteletünkre, midőn illy változást képesek előidézni. Es így az egyletek valóban az erény terménykertjeiül bizonyulnak be. A mit még több erényre nézve is megmutathatnánk, p. o. az engedelmesség-, szelidség-, a szenvedésekbeni béketűrés-, az ellenség szeretetére nézve, sat. Azonban értekezésünk hossza nyulnék, s az olvasót fárasztaná. Csak egyet nem hallgathatok el mégis, a mit különösen előmozditanak az egyletek, és ez: Sz. Mária szeretete és tisztelete. Mennyit nyernek ez által?! Mert, a ki igazán szereti, tiszteli Máriát, lehetetlen, nagy bünöket s vétségeket elkövetnie, s ha mégis eltalálna esni, minden bizonyal hamar fel fog kelni. Így mutatkozik mindenhol az egyletek gyakorlati haszna, és jótékony hatálya.

Ezenfölül egyházi áldás és jóváhagyásban részesülnek az egyletek. 16-ik Gergely pápa ugyanis az 1813-ik év májusa 30-áról szóló brevéje által Helvetiában jóváhagyta, s bucsukban részesítette azokat.

IX. Pius pápa 1850-ben Mártius elsejéről szóló brevéjében ezen bucsukat Német- Francia- és Olaszországra is kiterjeszté. E bucsuk következők:

1. Teljes bucsu az egylettagok számára, ha az egyleti szabályokat pontosan megtartják, szüzen élnek s egyletünnepeken az egyleti határozatok szerint gyónnak és áldoznak, valamely szentegyházba vagy kapornába elmennek, és a szentséges atya szándékára imádkoznak. Azok, kik egyletünnepeken igazi akadályok miatt nem tehettek eleget ezen föltételeknek, az egyletünnepre közvetlenül következő három vasarnap valamelyikén nyerhetik meg ezen bucsut.

2. Teljes bucsu az egylettagok számára az év bármely napjára, ha gyónnak, áldoznak, ha valamely szentegyházba elmennek és a szentséges atya szándékára imádkoznak.

3. Hét évi és negyvennapos bucsu az egylettagok részére, ha a fönnirt módon a bűnbánat és oltári szentségtől megerősödve ajtatosan szent misét hallgatnak és minden egylettársért áhitattal imádkoznak.

4. Öt évi bucsu, ha valamely egylettárs temetésére elmennek.

5. Száznapi bucsu, valahányszor a nevezettek töredelmes szívvvel egy miatyánkat és üdvözetet „dicsőség Atyának” s többivel együtt imádkoznak az egylettársakért.

Ugyanazon bucsuk engedtetnek a lelkészeknek, gyóntatóknak és papoknak, kik illy egyletet alakítanak, azt gyamolítják és terjesztik. Ugyanazok két teljes bucsut is nyerhetnek, tetszésök szerint választandó napokon.

Végre mindezen bucsukat a meghalt hivekre is alkalmazhatják az egylettagok.

Kitetszik tehát a mondottakból, hogy az ifju és leányegyletek az egyház fejétől helybenhagyattak, minél fogva senkinek sem lehet ellenök alapos kifogása.

Minthogy azonban egyházmegyéinkben még a ritkaságok közé tartoznak az illy egyletek, e pápai helybenhagyást és bucsui engedményeket kevesen tudhatak. Több lelkész ur, ha e jóváhagyás tudokra esik, tán jónak találja behozatalukat, annál inkább is, minthogy magok is többrendű bucsuban részesülhetnek. E végett a következő szabályokat iktatjuk ide:

1. Minden tagtárs reggeli, asztali és esti imá-

ját ajtatosan végezze el, minden hivatalos kötelemét Isten iránti szeretetből lelkiismeretesen tegye meg, az előljáróknak készséggel és pontosan engedelmeskedjék, legyen békés, türelmes, szelíd, alázatos, kerülje a hivalkodást, az állhatatosság megnyeréseért pedig naponként egy miatyánkat és üdvözetet imádkozzék ezen függőléssel együtt: „Oh boldogságos szüz Maria, ki bűn nélkül fogantatal, könyörögj értünk, kik hozzád menekülünk, hogy tiszta szívvvel és szüz szeretettel szolgáljunk Istennek, s parancsainak útját állhatatosan folytassuk, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.”

2. A vasár- és ünnepnapi isteni tiszteleten minden tagtárs ajtatosan és példasan jelen legyen, a délutáni keresztényi tanításokat sem mulasztván el, Jézust a legszentebb Oltári-szentségben imádjá meg, a szent olvasót imádkozza el és valami istenes könyvet olvasson stb.

3. Hetenként egyszer, pénteken vagy szombaton valamit vonjon meg magától.

4. Minden hónapban, vagy legalább minden két hónapban és egyleti ünnepeken gyónjék s áldozzék, és imádkozza el ilyenkor Krisztus szenvedése olvasóját s valami félebarati szeretetet gyakoroljon.

5. A hiu pipere- s tetszvágyat kerülje; ruházata, tekintete, beszéde, mozdulata szerény és tisztességes legyen, kerüljön minden szükségtelen társalgást illy személyekkel, kiknek beszédei, énekei, tréfiái vallástalanok, beestelenek, kik tetszvágyólag szemtelenül, vagy állásukon fölül ruhazkodnak, kik előljáróik irányában engedetlenek, viszaszólók és rágalmazók, kik mértéktelenül isznak, szenvedélyesen játszanak, káromkodnak, szitkozódnak, esálnak stb. ha már a társalgást is illyekkel lehetőkép kell minden tagtársnak kerülnie, annál inkább kell magukat e hibákat kerülnie.

6. Minden tagtársnak szorosán kell kerülnie minden bizalmassagot és az ugynevezett ismeretségeket más nembeli személyekkel, valamint minden gyanus összejöveleteket illyekkel nappal vagy éjjel, házban vagy kívül. Kerülnie kell a szükségtelen magán-együttlétet más nembeli személyekkel.

Minden tagtársnak le kell magát köteleznie, hogy a kocsmákat és tánczhelyeket, a mennyire lehet, kerülni fogja. (Az ifjaknak nem tilos a koresmák mérsékelt látogatása, hanem őrizkődniök kell minden mértéktelenségtől, s legalább esti harangszókor a kocsmát elhagyniök.) Ha valamely egyleti leány alapos okoknál fogva lakodalomba akar menni, azt az elnöknőnek, vagy

a lelkésznek kell bejelentenie. Az illy társnő aztán a táncban lehető legkevesb részt vegyen, és általán, mihelyt lehetséges, hagyja oda a tánc-helyet; de soha ne más nembeli személy kíséretében, ha csak atyja vagy fivére nem volna az.

8. Minden tagtárs örangyalul szolgáljon a másíknak, egyik a másikat szeretetteljesen intse meg, igazítsa utba, óvja a veszélytől stb.

9. Egyik tagtárs a másíknak jó példát adjon, s egyik a másíkért imádkozzék.

10. A tagtársak egymást segítsék, viszonosan gyámolítsak, egymás hibáit tőrjék el szeretettel, s az egymás iránti szeretetet tartsák meg.

11. A tagtársak, ha a Jézus szívérol nevezett testvérületbe nem is, legalább a Mária szívérol nevezettbe lépjenek.

12. Iparkodjanak másokat is megnyerni az együletnek.

Az egylet kormányzása.

1. Az egylet kormányzója a plebános. Azonban a kormányzást segédére is bizhatja, ki aztán az egylet vezetője.

2. Minden egyletnél egy előljáró s két segéd választassék a tagtársak közül. A választás három évre történik.

3. Szükséges, hogy ezen előljáró megválasztását a plebanos helybenhagyja.

4. A tagtársul fölveendő egyén csak a vasárnapi iskolából történt kilépte után vétetik föl.

5. Csak azok léphetnek az egyletbe, kik soha sem estek meg, vagy valami különös rosz hírben nem állnak.

6. Ha valamely tagtárs valami egyletellenies tettet követ el, s egyikét intésre meg nem jobbul, az egyletből kizaratik.

7. Visszavétele csak a jobbulás biztos tanujelei után történhetik meg.

8. A tagtársak a plebánostól meghatározott napon nyilvános egyletunnepet tartanak, gyónás és aldozas közt.

9. Nyilvános szentmeneteken a tagtársak fehérben jelennek meg, (ha lehetséges) nyakokban az Istenanya mellképével kék szalagon. (Az ifjak csak a mellképet teszik föl.)

10. Ha tagtárs hal meg, a kitől csak kitelik, elmegy temetésére s pedig a leányok fehérben. A halott beszenteltetése után a tagtársak egy olvasót mondanak a meghaltért.

Ezek az egylet szabályai, mellyek egyszerűsmind arról is tanuskodnak, mennyire irányozvak ez egyletek az erény és erkölesiség emelésére. —

Záradékul néhány ellenvetés czáfolata álljon itt.

1. Mondják: az egyletek meghasonlást és zenebonát idéznek elő a községekben. — Minden esetre az egyletek által a jó elem elvál a rosztól. De ezen elvalas csak is üdvhozó, mert míg a jók egyedüli állásukban könnyen a gonoszok marta-lékaivá lehetnének, egyesülésök nagyobb erkölcsi erőt kölesönözvén nekik, nem esnek olly könnyen a csábok zsákmányaiul. Aztán az egyesített jó példa a roszakra is ritkán téveszti el jó hatását. A zendülés, habár zenebona is, mellyet előidézne, üdvösebb a lélek ama halalalmanál, mellyet a gonoszok folytatnak. A fölrazott, fölzaklatott lelkiismeret tán többnek felnyitja szemét és megtérésre birja. Azonfölül e habar zenebona csak bizonyos ideig tart. Egyébiránt az egyletek épen az által bizonyulnak be jóknak, hogy a gonoszoktól haborgattatnak.

2. Mondják: Az egyletek lelki kevélyekké s henyékké, imagépekké teszik a tagtársakat stb. Mindezen ellenvetések megsemmisülnek, ha a dolgot a maga valóságában tekintjük. Nem a lelkész-e vezetőjök, nem tudja-e ez az illy történetű kinövéseket szeretetteljes intéseivel lementelni? A mi az ima-testvérületeket illeti, az ezekre vonatkozó ellenvetés valóban czáfolatra sem érdemes, mert imatestvérségre a maga jó értelmében mindnyájan tartozunk. E mellett a papnak mindenkor van joga a kizaráshoz, minél fogva a rosz elem, ha jobbulás nem következik be, mindenkor kiküszöbölhető.

3. Mondják: Nem szabad a fiatalságtól minden örömet megvonni, az egyletek pedig megfosztják örömeitől s képmutatóvá teszik. — Ez épen hazugság. Az egyletek tagtársainak mindazon multságok megengedvék, mellyek már magukban véve nem vétkesek, vagy legalább nem veszélyesek. Illyféle multságok pedig az evangeliumi erkölesszabályok szerint nem csak az egyleti tagtársaknak, hanem más keresztényeknek is tiltatnának. Különben énekelhetnek, ujonghatnak, játszhatnak; csak mindezt az erkölesös magaviselet határain belöl tegyék. És csak egyszer legyen jelen valaki több egyleti tag illyféle gyülekezetében, meg fogja latni, milly vidámak.

4. Gondolják némelleyek: Az egyletek nöszülés s férjhezmenés tekintetéből a tagtársak ártalmára lehetnek. — Levonva ebből azt, hogy a szüzi állapot a házasság fölött előnnyel bir, ugy gondolom, egy becsületes ifju előbb vesz el egy erényes mint egy könnyelmű leányt, s viszont ez előbb megy becsületes ifjuhoz, mint valami könnyelműhöz. Igy tehát minden ellenvetés megsemmisül, s ugy látszik, ez ellenvetések nem

egyebek, némelly balvéleményűek pusztá elő-
ítéleteinél.

Bezárom most az egyletek fölötti ezen érte-
kezésemet azon szíves ohajtással: vajha az egy-
letek minél jobban s messzebbre terjednének;
mert a mi a mesterlegény-egylet a városon, az
falun az erény-egylet, s a milly szükséges amaz
városon, olly szükséges ez falun. es.

A MEGELÉGEDÉS.

Minden a hogy van,
Ugy van legjobban:
Azon állapot,
Mit Isten adott,
A legjobb néked,
Ha megeléged.

A szerenese épen nem megelégedés; —
Hanem inkább sokszor gyermek kezébe kés.
A szegénység pedig a malaszt eszköze,
Mivel téged az Ur jóra ösztönöze.
Ne átkozd meg sorsod, ne átkozd meg ember,
Az Ur akarata örök áldástenger:
Ha Isten akarja, hogy koldulj kenyered,
Az Isten áldását jobban megismered.
Te házról házra jársz, az Ur házába térsz,
Ott életkenyeret s kegyelmet nyersz, ha kérsz:
S ha Istennek szolgálsz, majd meg fogod látni,
Neked az angyalok fognak felszolgálni.

Benófi Soma.

A szent gyermekség társulata.

Örömmel fogják venni ezen társulat pártolói és bá-
ráti ezen tudósítást, melly kimutatja: milly előmenetelt
tett az a legközelebbi években.

A szent gyermekség-társulat Évkönyvei tudatják
velünk: hogy az 1852-ik évi május 1-től kezdve egész
1853-ik évi ápril 30-ig Franciaországban 418,208 fr. és
99 centime jött be a társulati pénztárba; más országokból
bejött 165,531 ft. és 63 centime, összesen a tavali ma-
radékkal a mi 21,146 fr. és 41 centime-ot tesz, az egész
bevétel: 604,887 frank és 3 centimera rug. Kilencz eszt-
endő előtt 21,735 fr. és 68 centime-nyi; két évnek e-
lőtte (hozzászámítván az előbbi esztendőkről maradóko-
kat) már 253,782 fr. és 2 centime-nyi; 1851—1852-ig
pedig 399,315 fr. és 98 centime-nyi volt a bevétel. Lát-
szik ebből, hogy az isteni gondviselés esztendőről eszt-
endőre mindinkább és inkább nagyobb szeretetre gyulasztja
az emberek szívet s ez által több és több szerencsétlent
ment ki a közveszély karjai közül. Bár ne kellene tapasztal-
nunk, hogy édes hazánkban kissé lankadni kezd a sze-
retetnek nem rég ez ügyben föllobbanó sz. tüze!

Azonban különösnek látszhatnak valakinek, hogy a
Franciaországból bejövő pénzüsszeg olly szörnyű nagy
a többi országaihoz képest, holott majd az egész világ
járul hozzá könyör-adományával. De nem kell felednünk,
hogy egészen más az, ott helyben t. i. Párisban, az or-
szág székhelyén szedni adományokat; más ismét itt kül-

földön szedni és elküldeni olly messze földre; — azonki-
vül külföldön a szent gyermekség-társulat évkönyveit is
át kell fordítani az illető nemzet nyelvére, s más egyéb
akadályok jönnek elő, mellyek Franciaországban nincse-
nek; ez mind pénzbe kerül s így nem esoda, hogy a többi
ország mind együttvéve sem ad annyit, mennyit maga
Franciaország. Így például vegyük csak Ausztriát és
Németországot, itt mindössze 82,236 fr. és 43 centime
jött össze, s mégis csak 69,286 fr. és 9 centime készpénz
erkezett meg belőle Párisba. Végre tán azt is ide lehet
számítani, hogy biz a Franciaák legbuzgóbban adakoz-
nak; így például maga a Cambray egyházmegye 47,367
fr., Páris 41,164 frankot adott a szeretet oltárára.

A térítés-ügyben, különösen pedig: a 24 térítő-ke-
rületnek és a pogány gyermekek nevelésével foglalkozó
két klostrom költségeinek fedezésére fordított 458,000
fr.; a képek, érdemjelek és más illyenműek beszerzésére,
ugyszinté a társulati Évkönyvek nyomtatására elfogyott
89,398 fr. és 71 centime; ide tartozik, hogy e fölül még
Hollandiában, Poroszhoz- és Ausztriában 208,325-ig
menő hasonnemű ezikk osztatott ki a holland, német, o-
lasz, magyar, eseh és lengyel ajku tagok közt, mi
szinte rámegegy legalább 9,387 frankra.

Mindezek után kérdi tán valaki: mi haszna van hát e-
zen sok adakozásnak, a katolikus szeretet ezen nagyszere-
mű művének, a szent gyermekség-társulatnak? Nem nagy
fejtörésre kerül a felelet: annak kimondhatatlan nagy a
haszna. Avagy ki számíthatja meg azon ezer meg ezer
minden kora és rangu katolikusokat, kik jobban fölfog-
ták azon véghetetlen szerencsét, miszerint ők a katoliku-
sus egyháznak tagjai; kik ez által megtanulták jobban
becsülni hitöket, s kik most már sokkal buzgóbban telje-
sítik a kötelességeket, mellyeket a hit elejök ad? Ki az,
ki fölfogni képes, mennyi áldást, mennyi kegyelmet esalt
le az egekből azon milliókra menő ártatlan gyermekek aj-
kairól az Isten szent trónja elé fölszálló napontai „ü d-
v ö z l é g y M á r i a“? Ki érhetne föl gyenge eszével a-
zon nagy jutalmat, mellyért azon évenként megszázadi-
tott és százezernél többre menő lélek könyörög a Min-
denható előtt e földön jöteveöiknek a tisztító-tűzben szen-
vedő lelkei számára? S még több és fontosabb kérdést is
lehetne itt tenni.

A párisi középponti bizottmány tudósításai szerint,
mellyeket az a térítéssel foglalkozó püspökök s egyéb al-
rendű áldozárok leveleiből merített, — a megkeresztelt
pogánygyermekek száma 192,300-ra megy, kik közül
129,157 nem sokára a szent keresztység után meghalt s
így ezek most már Istennél könyörögnek érettünk; 3,735
gyermek részint a különösen e czélra alapított intézetek-
ben, részint keresztény családok körében neveltetnek, ké-
sőbb vagy hitelemzőkké, vagy áldozárokká, vagy legalább
jámhor keresztényekké leendők. Ezen 3,735 közül 1373
esik csak magára a K i a n g n a n nevű apostoli helytar-
tóságra, mellyben egy kétszáz személyt magában fogadó
papnövelde és két lelecz-házon (a hol t. i. a megmentett
pogány gyermekek neveltetnek) kívül még százötven al-
sőbb iskola is van. A ki előtt ezen papnöveldekek száma
nagynek tetszenék, annak jusson eszébe, hogy ezen térítő
kerület 50 millio embert számlál, kik közül legalább is
72,000 keresztény katolikus, kiknek számára tehát benn-
szülöttekből kell nevelni papokat.

Mint mindig, úgy most is legtöbb kereszteltetett
meg S u e s u e n tartományban, és pedig most: 120,227,
kik közül 87,781 már nem él. Ez apostoli helytartóságnak
15 europai és 32 chinai áldozára; azonkívül 330 vándorló

keresztelője, ezer hitelemzője, vagyis keresztény tanítója van, kik világiak ugyan, de mégis különösen e célra neveltek; továbbá 68 fiu- és 145 leány-iskolája.

Kérdzhetné valaki: miért van az, hogy a társulat pénze mind csak Chinába és melléktartományaiiba. Kiagnanba és Szucsuenbe foly, holott másutt is szükség volna rá. De fontoljuk meg jól, hogy itt a világ egyik legnagyobb birodalmának megtérítéséről van szó, a mi ugyan kizárólag Isten műve, hanem azért emberi segítség is szükséges hozzá. Már pedig mennél inkább ezen egy hely meghódítására összpontosítja a társulat az ő erejét, annál inkább remélheti Isten segítségével, hogy a kath. egyház mély gyökereket fog itt verni s ágai mindinkább szélesebb és szélesebbre terjednek; s így sokkal többet nyer a kath. egyház e szerint, mint ha erejét megosztotta volna.

Ha a jelek nem csalnak, úgy épen most igen nagy változásoknak néz elébe a chinai birodalom. Mert mellözve azt, hogy a Mandsu uralkodó-háznak már jóformán megszámtattak napjai, az új császár pedig ha nem is épen keresztény, legalább a keresztények barátja lesz: az ottani terítők tudósításai szerint a századok óta hatalmasan virágzó pogány vallás gyorsan halad a végromlás felé. E tudósításokat teljesen igazolják a lázadók felőli hírek is, miszerint ezek mindenfelé szétrombják a bálványokat; — minthogy nem is tehetjük föl, hogy a chinaiak oly uralkodót kívánának és segítenének, ki azt, a mi nekik legbecsesebb volna, szétrombolná. Igaz ugyan, hogy a lázadók nem csak a bálványokat, hanem a feszületeket s más szent képeket is lerombolják, mint p. o. Nankingban tettek; azt sem tudják továbbá, hogy mit hígyenek hát, ha a bálványokat porrá török; de épen ezen elhatározatlanság fogja majd őket megállapodásra vezetni, s ki tudja, ha valjon az örök igazság ígését nem fogják-e elfogadni? Az Isten ígéje kétélű kard, mely behat a kökemény szívbe is. S nem épen azon vallás indítja-e őket majd csodálkozásra, mely ennyire gyakorolja a keresztény szeretetet? Sőt már bizonyos is, hogy ők valóban figyelemmel kísérik a keresztényi katholicus vallás működéseit. Ho-Naw tartományban történt, hogy egyszer a párisi középponti bizottmánytól küldött követ, ki a ho-nawi apostoli helytartónak a pogány gyermek megváltására s egyébre szánt pénzt hozta, utonálló rablókól megtámadtatott; máskor ismét magát az apostoli helytettet Balduszt támadták meg ilyen rablók; de sem attól, sem ettől csak egy batkát sem vettek el a szent gyermekség-társulat pénzéből! Pedig a rablók, mint tudjuk, általában nem épen a legjobb érzésű emberek!

Europa egyházi jövedője, úgy látszik, szomorú- és sanyaruvá fog válni. Ez is egy ok arra, hogy folytonos imádság és jócselekedetek által az Ur büntető kezét feljünk felől eltávoztassuk. Igaz ugyan, hogy a szent gyermekség-társulaton kívül is alkalom nyílik a szeretet gyakorlására s ettől senkit sem is akarunk visszatartani; de azt is meg kell engedni mindenkinek, hogy épen azon tér az, mellyen leginkább kell működnünk, a mellyen a szent gyermekség-társulat működik s hogy nem egy könnyen találhatni alkalmat, hol illy esekély eszközökkel oly nagy, olly roppant hasznot lehetne hajtani. Fábrián János.

HAZAI TUDÓSÍTÁSOK.

Egerből. E becses lap tiszt. olvasói előtt nem leendő ismeretlen Zsasskovszky Ferencz egri székes főegyházi karmesternek: „Manuale Musico-Liturgi-

cum (Karénekes kézikönyv)“ című munkája, mellynek dús tartalma e lap 41-ik számában, valamint egyéb lapokban is ismertette volt. E könyv czélszerűségét s hasznos voltát kétségen kívül helyezi gyors kelendősege; mi-ből azt is következtetjük, hogy hasonló kézikönyvet a magyar rom. kath. anyaszentegyház eddig nélkülözött. Derék szerzőjét, fáradhatlan szorgalmának jutalmául, Őcs. s apost. kir. Felsege f. é. nov. 15. Ő Felsege legmagasabb arczképevel, s a „Viribus unitis“ jelmonddal ékesített arany emlékpénzzel (Medaille) legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott. Szerzőnek e legmagasabb kitüntetés szolgáljon ösztönül, hogy Istentől nyert zenészetü talentomát hasonló kézikönyvek — mellyek hiányát több egyházi megyében szerzett tapasztalásából tudhatja — kidolgozására szentelje. Istvánfi.

Különfélék.

Új tagok Erdélyi püspöki megyéből: Antalfi Ferencz décsaknai plebános. Nagy Lajos csikszentimrei plebános. Fark Márton csikszentléleki plebános. Csató János csikmindszenti plebános. György György kászonyfalvi plebános. Györfi Lajos csikszeredai plebános. Lakatos János köszvényes-remetei plebános. Ferenczik csik-somlyói zárdája.

Új részvényes tagok a szegszárdi kerületből: Markovics János némethi plebános. Molnár József agárdi segédlelkész. Mészáros János vaszari plebános. Osaplar Ignác, daszi segédlelkész. Janosits Antal bonyhádi segédtanító. Makay Teréz kisasszony Nadasdról.

Imint jelent meg s Pesten Müller Gyula könyvkereskedése által megszerezhető a következő munka: **Egyházi beszédek** az év minden vasárnapjais ünnepére, és néhány alkalmiak, elhírhedett német- s francia hitészokok nyomán Talabér János és György által. Első kötet. Vasárnapi rész. E kötet Advent első vasárnapjától egész husvétig hoz minden vasárnapra egy, kettő, sőt néha három sz. beszédet is, összesen 33-at. A t. szerzők, mint ezt magok is kijelentik, jelesebb német s francia hitészokokat vettek mintául, s olly tárgyakról értekeznek, mellyeket minden keresztény család saját lelki hasznára fordíthat; miért is a családapáknak vasárnapi elmékedési kézikönyvül bátran ajánlhatjuk. A hit- s erkölestani igazságok világosan adatnak itt elő, s a jámbor olvasó lelki szükségére czélszerűen alkalmaztatnak. A tiszta s gördülékeny magyar nyelvről kezeskedik Talabérnak t. olvasóink előtt e Néplapból is dicsérve ismeretes tolla. Hogy napjainkban magyar egyházi beszédek egyszerre több helyütt is kiadatnak, azon örvendetes tanuságot teszük, hogy azok a világi körökben is keresztetnek. Az említett kiadások között ez is, mellyről szólunk, méltó helyet foglal. Kívánunk neki minél nagyobb kelendőséget.

Nem szégyen, a jót még az ellenféltől is eltanulni. Ez okból közlünk egy levéltöredéket, mellyben a „Budapesti Hírlap“-nak megírja rendes levelezője, hogy miként építik s tartják fen protestans atyánkfiai templomikat s iskoláikat. „Somogy, nov. 30. Ki ezelőtt 15 évvel látta Somogyunkat, s nálunk ismét utazást tenne, valóban elbámulna azon esinosodási változáson, mellyet különösen a protestans községekben tapasztalna. Az említett 15 év alatt, megyénkben 18 templom, 16 bádogos torony, 13 népiskola, 15 esinos paplak építettett; három

templom most van készülöben. A vallás iránti szeretetnek s hő buzgalomnak e magasztos emlékei fennen hirdetik, hogy protestans népünk maga sz. vallása iránt a legnagyobb lelkesedéssel s kegyelettel viseltetik. Régi időkben e szent emlékek, a vallásához tántoríthatlanul ragaszkodó, szegény nép filléreiből állították: a későbbi időkben azonban, kivált a robot megszüntetése óta — a midőn a földbirtokosoknak, annyi napszámos kézre lett szükségük — az egyházi kormány lelkes férfiai, az egyház látogatása alkalmával, az előjárókat az egyház javára való aratásra serkentvén, — legnagyobb résznél kepeparatásból állították s tartatnak fen. Az egyházi kormányzók, miután látták, hogy több helyen apostoli lelkesedésük ihletett szavai viszhangra találtak: teljes erővel felkarolták a szent ügyet, s az egyház javára arató lelkes egyházak szép példája s hő buzgalma által serkentgették időről időre a többi egyházakat; minek nagyszerű eredménye az lön, hogy a B. somogyi egyházmegye kebelében levő 61 egyház közül alig találkozik egy, mely temploma, paplakja, iskolája építtetésére minden évben maga részéből ne aratna. — A cs. . . egyház a mult évben, két napi aratásával 730 vf. 30 kr., az idei másfél napival 505 vforintot: öszvesen két évben 3 és fél nap alatt 1237 fr. 30 krt keresett. Egy leányegyház, neve: Nagy-Márton 1847. évben többet keresett 1000 váltó forintnál; bolott alig áll 50 házból. A 61 egyház, 25 év alatt, legalacsonyabban számítva, keres 50,000 pforintot. Ha most már ezen tisztán a nép ereje s szorgalma által épített s fennálló középületek értékét akarjuk meghatározni: azt legalacsonyabban tehetjük 1,000,000 vforintra, és e roppant költség egyedül a vallásához buzgó nép veritékén szerzett fillérekéből került ki. Ezen aratást, mellyet már néhol a rom. kath. községek is, — mint N. Bajom — használni kezdenek, némely egyház kespénzért teszi, keresztjét 21 kévéjével számítva, 24 pkrájzárért; némelyik részért, némelyik hold számra. Ajánljuk e buzgóságot az Isten haza iránt a katolikus községeknek is figyelmébe, kivált most, midőn a désmat vesztett patronusok közül ugyis sokan oly keveset tesznek, vagy tán tehetnek is a templomok, az iskolák s paplakok fentartására.

A német nyelvet tudó t. olvasóinkat figyelmeztetjük egy becses munkára, melly Sauerländer frankfurti könyvkereskedésében imint jelent meg, s melly minden hiteles könyvtáros által megszerezhető. A munka czime ez: Katholischer Anekdoten-Schatz, zur Unterhaltung und Belehrung für alle Stände. Gesammelt und herausgegeben von A. Hungari. — A már több-nemü nagy vállalatairól eléggé ismeretes szerző évek óta nagy szorgalommal összegyűjté azon épületes s tanulságos történetkéket, mellyekre csak akadt akár a katolika egyház történetében, akár a hitvallók életirataiban és számtalan ujságokban s könyvekben. Ekként ő több ezer s ezer anekdoták, legendák, népmondák, jellemrajzok, példabeszédek sat birtokába jutott, mellyeket most kötetenként közrebocsát. Az első kötet, mellynek czime „Heilige Denksteine“ imint jelent meg, s 554 lapon 418 történetkét hoz, mellyek bizonyos rovatok alá vannak vonva. A rovatok czimei közül közlünk néhányat mutatványul: Az Üdvözítő sz. keresztje, az imá-

dandó Oltári Szentség, Ave Mária, Gyónás és töredelem, Tiara és püspöksüveg, Asszonyi ékesség, fejedelmi koronák, vallásos esendélet, sat. Minden rovatokban a czimeknek megfelelő történetek foglaltnak, mellyek egy olly tárházat képeznek, hogy benne a lelki oktató a tanítás bármilly nemére számos oktató példákat talál. De kedves statuságos időtöltésül szolgálának a keresztény családoknak is, miért is méltán ajánlhatjuk.

Pallegoix mallusi püspök és siami apostoli helyettes ur, a keleti társulatnak Parisban tartott egyik gyűlésében, Siamban a kereszténység előhaladásának következő akadályait számlálta elő. Legfőbb akadály a nagyok többnéjűsége, miután minden előkelő és gazdag tehetségéhez képest annyi agyast tart, a mennyi tartani képes. A másik akadály az ifjuságnak a pagodákban való nevelése; a buddhisticus felekezett szorosán ragaszkodik ahhoz, hogy gyermekei neh ny évet a zárdában talapoinok vezetése alatt töltsenek; ez aül a király fiai sine-enek kivéve. Minden ifjak, kik a huszadik évet meghal dták, kénytelenek magokat bonzokká felavattatni. Innét van az, hogy csupan a fővárosban 200 kolostor létezik 12,000-nél több talapoinokkal. Ha ezen ifjak a világi pályára visszaélének, kizárólag mind alá vannak vetve azon babonáságnak, mellyet a kolostorokban beszíváltak. A harmadik akadály az elharapódzó europai szellemben való bízamatlanság. A siamiak és szomszédjaik halottak azon hódítások- és tel-pítvényekről, mellyeket az europaiak idegen tartományokban tettek; névszerint igen jól tudják, hogy az angolok lassanként hatalmuk alá kerítették az egész roppant indiai continenst, mellyet ők „tizenhat nagy tartománynak“ neveznek; és hogy Malacca, Pulo, Pinang tartományokat, Quedah egy részét, és más malajai tartományokat elfoglalták. Innét származik azon nagy bízamatlanság az europaiak ellen, kiket ők közönségesen farang-oknak neveznek, mint ha mindnyajan egy nemzet lennének. — A missionariusokat az europai fejedelmek kénjeinek tartják, kik a vallás ürügye alatt egyedül jártot akarnak szerezni, melly őket az europaiak elleni haboru esetében elárulja.

Bécsből november 6-káról írják: A jó pásztortól nevezett apácák mult hóban a Bécs közelében fekvő Neudorf nevü városban letelepedtek, hogy ottan a női feyenezek erkölcsi nevelésének s enteljek magokat. A helybe i lelkész által intézetöbbe ünnepélyesen bevezetettek, mult héten pedig házkapólnájok a herczeg-érsek meghagyása folytán, kerületi esperes által, számos hívek jelenlétében felszenteltetett. Segitse őket a jó Isten szent czeluk elérésében!

A két jezsuita-testvér Klínkowitzroem József és Max téen át Bécsben fognak maradni. Maximilian főherczeg ő fensége a Landstrasse nevü városrészen fekvő palotájában rendelt számukra lakást. Klínkowitzroem József az Advent alatt az udvari plebánia-templomban vasárnaponkint esti predikatiokat tartand.

Kindja „a jó és olcsó könyvkiadó társulat,“ szerkesztő BLÜMELI-HUBER FERENCZ.

Pesten 1853. Nyomatja LUKÁCS LÁSZLÓ és TÁRSA, országut, 6. sz.